

ע"פ 993/16 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלוני

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייט
ע"פ 993/16

לפני:

כבוד השופט ס' ג'ובראן
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט מ' מזוז

המערער:

פלוני

נ ג ד

המשיבים:

1. מדינת ישראל
2. פלוני

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי באר שבע
בתיק פ 047322-01-15 שניתן ביום 15.12.2015 על
ידי כבוד השופטת ג' שלו

תאריך הישיבה:

כ"א בכסלו התשע"ז (21.12.2016)

בשם המערער:

עו"ד דוד יפתח ועו"ד יגאל דותן
עו"ד עודד ציון
גב' ברכה וייס

בשם המשיבים:

בשם שירות המבחן:

פסק-דין

השופט י' עמית:

1. המערער שבפנינו הוא נאשם מספר 4 בכתב אישום המתאר קשירת קשר לפגוע באחר. המערער הורשע על פי הודאתו בעבירות של קשירת קשר לפשע, ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירות בנשק (עסקה אחרת) - עבירות לפי סעיף 499(א)(1); סעיף 335 + 333(א)(1) ו-25; וסעיף 144(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

2. ומעשה שהיה כך היה.

נאשם 1 בכתב האישום הוא אסיר המרצה תקופת מאסר ארוכה, ובינו לבין אסיר אחר בשם איציק התגלע סכסוך. נאשם 1 ביקש לנקום באיציק, ועל כן קשר עם הנאשם 2 ועם אדם נוסף (להלן: האחר) לפגוע באחד מאחיו של איציק. הנאשם 2 והאחר קשרו עם המערער לירות ברגלי אחד מאחיו של איציק. הנאשם 2 דחק במערער לפעול, והמערער פנה לאחד ממכריו, מבלי לדעת שהלה הופעל אותה עת כסוכן משטרת (להלן: הסוכן). המערער נפגש עם הסוכן וסיפר לו כי הנאשם 1 מעוניין לירות ולפגוע באחד מאחיו של איציק, והציע לו לבצע את הירי תמורת תשלום. המערער אסף את הסוכן מביתו, נסע עמו לבית הוריו של איציק, הבהיר לו כי עליו לירות באחד מאחיו של איציק לכיוון הרגליים כדי לפצוע אותו, והבטיח לו כי יקבל תמורת הירי 13,000 ₪. המערער הגיע לביתו של הנאשם 3, שם קיבל אקדח חצי אוטומטי במספר סידורי חלקי ומחסנית הטעונה בארבעה כדורים, והעביר לסוכן את האקדח והמחסנית. במסגרת הקשר, המערער נפגש ביום 7.12.2014 פעם נוספת עם הסוכן כדי להדריכו לקראת ביצוע הירי ונסע עמו לאזור בית הוריו של איציק. בשלב מסוים יצא המערער מהרכב ונפגש עם האחר, ממנו קיבל פרטים אודות אחיו של איציק, ובהמשך נסע עם הסוכן והצביע על בית הכנסת בו מתפללים האחים, והורה לו לירות באחד מאחיו של איציק כאשר הלה יגיע לתפילת ערבית. המערער שאל את הסוכן אם הוא רוצה שימתין לו ברכבו בחנייה על מנת למלט את הסוכן מהמקום לאחר ביצוע הירי, אך הסוכן אמר כי יסתדר בעצמו. המערער והסוכן נסעו לביתו של האחר כדי לפגוע את הנאשם 3 והאחר, כשבמהלך הנסיעה התקשר המערער לנאשם 3 וביקש שיספק כדורים נוספים לאקדח.

למחרת, התקשר המערער אל הסוכן, עדכן אותו כי אביו של איציק נפטר בלילה הקודם, והורה לו לבצע את הירי עוד באותו היום או למחרת, גם אם יצטרך לבצע את הירי בסוכת האבלים. הסוכן סירב באומרו שהדבר עלול לפגוע בחפים מפשע וכי ימתין עד תום ימי האבל. ביני לביני, הנאשם 2 והאחר האיצו במערער להוציא לפועל את הירי, וזאת לבקשתו של הנאשם 1.

ביום 14.12.2014 ירה שוטר ירי עקר לעבר אחד מאחיו של איציק, באופן המדמה כאילו הסוכן הוא זה שביצע את הירי. הסוכן התקשר למערער, נפגש אותו וסיפר לו כי ירה לעבר אחיו של איציק אך הוא לא יודע אם פגע בו או לא מאחר ולא היו מספיק כדורים במחסנית, והמערער השיב לסוכן שהעיקר שהלה נבהל. בהמשך נפגש המערער עם הסוכן, שאמר לו כי זרק את האקדח לשיחים, והמערער אמר לסוכן שעוד כמה ימים ילכו לחפש יחדיו את האקדח.

3. עד כאן עוללותיו של המערער. כאמור, במסגרת הסדר טיעון הודה המערער במיוחס לו, והוסכם כי התביעה תדרוש עד 55 חודשי מאסר. בית משפט קמא השית על המערער מאסר בפועל של 48 חודשים בניכוי ימי מעצרו, וזאת במצטבר לעונש מאסר של תשעה חודשים שהוטל עליו בתיק אחר שהתנהל במקביל. בנוסף הוטלו על המערער מאסר על תנאי ופיצוי וקנס צנועים בסך 5,000 ₪ כ"א.

4. על רכיב המאסר בפועל נסב הערעור שבפנינו.

לזכותו של המערער אציין כי הוא אינו מלין על חומרת העונש כשלעצמו, באשר נוכח העבירות בהן הורשע, על פי סיפור המעשה שפורט לעיל, העונש שהוטל עליו הולם וסביר, במיוחד בהתחשב בעברו הפלילי המכביד.

בהקשר זה אציין כי המערער, יליד 1983, הספיק לרצות מספר עונשי מאסר, ולחובתו שבעה רישומים קודמים בגין עבירות אלימות, לרבות סחיטה בכוח, אחזקת סכין ועבירות סמים (שבגין אחת מהם הורשע ונדון ל-9 חודשי מאסר שעה שתיק זה היה תלוי ועומד). גם התסקיר שהוגש בעניינו של המערער אינו מלהיב, וממנו עולה כי הוא נגרר אחר

עמוד 2

גורמים שוליים בחברה עבריינית.

5. המערער מיקד את ערעורו בחוסר הפרופורציה בין העונש שהושת עליו לבין העונשים שהוטלו במסגרת הסדר טיעון על הנאשמים האחרים.

ואכן, אין ספק כי מדובר בפערים של ממש. כך, על הנאשם 1, יוזם הקשר והגורם המניע לביצוע העבירות, הושת מאסר בפועל של שנה אחת בלבד בחופף לעונש המאסר הארוך שאותו הוא מרצה, כך שניתן לומר כי יצא פטור בלא כלום. הנאשם 2 נדון ל-13 חודשי מאסר בפועל, והנאשם 3 נדון לארבעה חודשי מאסר בלבד - אכן עונשים קלים ביותר החורגים לחלוטין מרף הענישה הנוהג בכגון דא.

משכך, טען המערער כי חוסר האחידות הקיצוני בענישה, מחייב הפחתת עונשו בצורה משמעותית משיקולי צדק. כך, לדוגמה, בע"פ 188/84 מיה נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(3) 162 (1984) נאמר כי "יכולות להיווצר נסיבות, בהן לא ירשה חוש הצדק, שעבריין עיקרי בעבירה רצינית ישא בעונש קל בהרבה מן העונש שנגזר על מי שחלקו מישני יותר באופן יחסי". כדוגמה נוספת, מני רבים, הצביע המערער על ע"פ 2400/13 חמור נ' מדינת ישראל (12.3.2014), שם התערב בית המשפט בעונשו של המערער בשל העונש המתון שנגזר על מעורב אחר בפרשה.

6. דין הטענה להידחות.

אין חולק כי במסגרת עקרון אחידות הענישה על בית המשפט להתחשב בעונשים שהוטלו על אחרים, הגם שהפסיקה הדגישה כי עקרון זה אינו חזות הכל ויכול שיסוג מפני עקרונות וערכים אחרים. אכן הפערים בין המערער לבין הנאשמים האחרים הם מהותיים ואף "תהומיים", כלשונו של בא כוח המערער, ומעוררים תחושת אי נוחות. במצב הדברים הרגיל, נוכח פערים אלה, דומה כי היה מקום להפחתה בעונשו של המערער.

אלא, שהסדרי הטיעון המקלים עם הנאשמים האחרים נעשו בשל קשיים ראיתיים. כפי שהמערער לא יכול היה להיבנות מכך שאף אחד מהנאשמים האחרים לא היה מועמד כלל לדין בשל קושי ראיתי, כך הוא אינו יכול להיבנות מכך שהתביעה נאלצה להגיע עימם להסדרים מקלים ביותר בשל אותם קשיים ראיתיים. אין מתקנים עוול בעוול, והטענה צורמת במיוחד כאשר נשמעת מפיו של המערער, שאם היה משתף פעולה עם המשטרה, מן הסתם התביעה לא היתה נתקלת באותם קשיים ראיתיים (כאמור, זהותו של האחר ידועה יפה למערער אך אינה ידועה למשטרה עד עצם היום הזה).

7. המערער הלן על צבירת העונש (ועקב כך על ניכוי חלקי של ימי המעצר) של 48 חודשים שהושת עליו עם העונש של תשעה חודשים שהושת עליו בתיק אחר. איני רואה ממש בטענה זו. שיקול הדעת בשאלה אם העונש ירוצה בחופף או במצטבר, נתון לבית המשפט (כפי שעולה מסעיף 45(ב) לחוק העונשין), ובהינתן כי מדובר בשתי פרשיות שונות בהן המערער היה מעורב, איני סבור כי יש מקום להתערב בשיקול דעתה של ערכאה קמא.

8. אשר על כן, הערעור נדחה על כל חלקיו.

ניתן היום, כ"ב בכסלו התשע"ז (22.12.2016).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
